

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Departementet

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri

Den 10. april 2013

Sagsnr.: 99

- ./.
- Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering grundnotat om forslag til ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer med hensyn til fødevarekædeoplysninger og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 854/2004 af 29. april 2004 om særlige bestemmelser for tilrettelæggelsen af den offentlige kontrol af animalske produkter til konsum med hensyn til specifikke krav til ante- og postmortem inspektionen og specifikke risici i svinekød og Kommissionens Forordning (EF) 2074/2005 (komité sag).

Forslaget forventes sat til afstemning på mødet i Den Stående Komité den 16. april 2013.

En vedtagelse af forslaget vurderes at øge beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Regeringen kan støtte forslaget.

Med venlig hilsen

Camilla Axelsen

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarestyrelsen, Foder og Fødevaresikkerhed/Enheden
for EU og internationale forhold

Sagsnr.: 2013-28-2301-01208/Dep sagsnr. 20200

Den 5. april 2013

FVM 126

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer med hensyn til fødevarekædeoplysninger og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 854/2004 af 29. april 2004 om særlige bestemmelser for tilrettelæggelsen af den offentlige kontrol af animalske produkter til konsum med hensyn til specifikke krav til ante- og postmortem inspektionen og specifikke risici i svinekød og Kommissionens Forordning (EF) 2074/2005 (komité-sag).

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

*Kommissionens forslag ændrer reglerne for kødkontrollen af svin. Forslaget indebærer, at kødkontrollen af slagtesvin, søer og orner kan foretages visuelt for at hindre sygdomsspredning. Forslaget sætter endvidere øget fokus på salmonella overvågningen. Forslaget indebærer derudover en ændring af indholdet i fødevarekædeoplysningerne, tilladelse til at omsætte kød fra nødslagtninger uden særlig mærkning og en uddybning af, at officielle medhjælpere kan bistå embedsdyrlægen med praktiske opgaver ved det levende syn af slagtedyrene. Baggrunden for forslaget er blandt andet en rapport fra Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet (EFSA). En vedtagelse af forslagene vurderes at øge beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.
Regeringen kan støtte forslaget.*

Baggrund

Kommissionen har fremsat et forslag om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 854/2004 af 29. april 2004 om særlige bestemmelser for tilrettelæggelsen af den offentlige kontrol af animalske produkter til konsum og Kommissionens Forordning (EF) 2074/2005.

Forslaget er fremsat med hjemmel i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske produkter art. 10, stk. 1 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 854/2004 af den 29. april 2004 om særlige bestemmelser for tilrettelæggelsen af den offentlige kontrol af animalske produkter til konsum mv. særligt art. 17, stk. 1, art. 18, stk. 3 og art. 18 stk.10.

Forslaget kræver endvidere en mindre ændring af Kommissionens Forordning (EF) 2074/2005, som udmønter en række af de praktiske kontrolforanstaltninger, som kræves i medfør af forordningerne 853/2004 af 29. april 2004 og 854/2004 af den 29. april 2004.

Forslaget behandles i en forskriftsprocedure med kontrol i Den Stående Komité for Fødevarer-kæden og Dyresundhed (SCoFCAH). Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, forelægger Kommissionen forslaget for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 3 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen. Opnås der ikke kvalificeret flertal i Den Stående Komité for Fødevarer-kæden og Dyresundhed (SCoFCAH), forelægger Kommissionen sagen for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 2 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen.

Forslaget forventes sat til afstemning på mødet i Den Stående Komité den 16. april 2013.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

Den traditionelle kødkontrol har eksisteret i godt 100 år. Der har ikke været væsentlige ændringer siden etableringen af den traditionelle kødkontrol i Danmark. Kontrollen har derfor fokus på sygdomme, der var kendte og relevante på daværende tidspunkt. I dag er billedet dog ændret. Mange af de velkendte sygdomme er udryddet, og der er kommet nye til. Overvågningsprogrammer, ændrede produktionsforhold og ny viden gør, at der fra Kommissionens og mange medlemsstater har været et ønske om en modernisering af kødkontrollen - ikke mindst fra dansk side. Danmark har igennem længere tid arbejdet for en modernisering af kødkontrollen, herunder den visuelle kontrol som foreslået i Kommissionens forslag. Blandt andet afholdtes der under dansk EU-formandskab en kødkontrolkonference, der satte fokus på sagen.

Efter anmodning fra Kommissionen publicerede Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet (EFSA) i september 2011 rapporten ”Videnskabelig Udtalelse om offentlige sundhedsfarer reduceret af kødkontrol (svin)”¹ om risikobaseret kødkontrol. Det konkluderes i rapporten, at salmonella, yersinia, toxoplasma og trikiner er de væsentligste årsager til fødevarerborne sygdomme hos mennesker fra svinekød. Det blev konkluderet, at den traditionelle kontrol ikke tager højde for denne viden. Endelig blev det pointeret, at den traditionelle kødkontrol, hvor der mærkes på og skæres i kødet, kan forårsage krydskontaminering mellem slagtekroppe. Kommissionens forslag følger Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritets (EFSA) anbefalinger.

Den vigtigste ændring til forordning 854/2004 er, at den traditionelle kødkontrol, hvor kontrollørerne mærker på og skærer i kødet, kan erstattes af ren visuel kontrol, hvis forholdene tillader det. På denne måde mindsker man risikoen for, at der sker krydskontamination mellem produkterne. Kun ved tegn på, at der er forandringer, skal der foretages en yderligere undersøgelse.

Efter de nuværende regler kan der kun foretages visuel kontrol på dyr fra integrerede opdrætsforhold, når den kompetente myndighed på baggrund af epidemiologiske data eller andre oplysninger beslutter dette. I dag foretages der derfor, i Danmark, delvis visuel kontrol på nogle af de store slagterier.

Forslaget definerer derudover, at kød fra nødslugtede dyr fremover frit vil kunne omsættes på markedet uden særlig mærkning, og at det er embedsdyrlægen, der foretager det levende syn af slagtedyrene. De officielle medhjælpere kan assistere med praktiske opgaver, herunder foretage en indledende selektion af dyrene.

Endelig indeholder forslaget krav om myndighedernes verifikation og opfølgning på virksomhedernes udtagelse af prøver og opfølgning ved overskridelser af proceshygiejnekriteriet for salmonella på svineslagtekroppe jf. forordning (EF) 2073/2005 om mikrobiologiske kriterier for fødevarer. Den kompetente myndighed vil kunne vælge mellem to metoder til kontrol af overholdelse af kriteriet. Den ene metode er årlig udtagelse af et fastsat antal prøver på samtlige slagterier, foretaget af myndighederne. Den anden metode er, at virksomhederne indberetter prøveresultaterne til myndighederne, som herefter skal indberette dem til kommissionen jf. Rådets Direktiv 2003/99/EF artikel 9, stk. 1. Hvis den årlige prøveudtagning eller de indberettede resultater viser, at en virksomhed har gentagne overskridelse af kriterierne, skal myndighederne pålægge virksomheden at udarbejde en handlingsplan til løsning af problemstillingerne i den enkelte virksomhed.

¹ Scientific opinion on the public health hazards to be covered by inspection of meat (swine).

Forslaget består derudover af mindre ændringer til forordning 2074/2005 samt forordning 853/2004. Disse mindre ændringer er konsekvensændringer, som harmoniseres med de af Kommissionen foreslåede ændringer i bl.a. trikinovervågningen, hvor testkravene for dyr opdrættet under kontrollerede opstaldningsforhold ændres i overensstemmelse med princippet om risikobaseret kontrol. Oplysninger om besætningens status/regionens status samt om besætningen opfylder kravene til kontrollerede opstaldningsforhold i forhold til trikiner, skal derfor angives i fødevarekædeoplysningerne.

Udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt sagen som et led i forskriftsproceduren med kontrol.

Gældende dansk ret

Forslaget vil blive vedtaget som kommissionsforordning, hvorved reglerne vil være umiddelbart gældende i Danmark.

En vedtagelse af lovforslaget kan medføre behov for tilpasning af Bekendtgørelse nr. 788 fra 24/7/2008 om fødevarehygiejne og Cirkulære nr. 9611 af 16/12/2011 om udøvelse af kødkontrol.

Konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have statsfinansielle og administrative konsekvenser for det offentlige. Forslaget kan derimod have erhvervsmæssige konsekvenser, idet indførelse af visuel kontrol kan betyde nedsættelse af den offentlige bemanning i forbindelse med udførelsen af kødkontrollen og dermed potentielle besparelser for erhvervet. Der er stor forskel på indretningen på slagterierne og det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at estimere det præcise omfang af en eventuel nedsættelse, da en forudsætning herfor er, at de fysiske forhold på slagterier giver mulighed for korrekt udførelse af kontrollen.

Forslaget bygger på Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritets (EFSA's) ekspertudtalelser og DTU Fødevareinstituttet tilslutter sig disse anbefalinger.

En vedtagelse af forslagene vurderes samlet set at øge beskyttelsesniveauet i Danmark og i resten af EU.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen. Der er indkommet følgende bemærkning:

Landbrug & Fødevarer har tilsendt et forslag til ændring af forordningsteksten, da de ikke mener, det er hverken muligt eller relevant visuelt at inspicere yverets lymfeknuder hos slagtesvin, men kun hos søer.

Efter Fødevarestyrelsens vurdering har problemstillingen ingen praktisk betydning, men der arbejdes på en præcisering af bestemmelserne om visuel inspektion og lymfeknuder hos slagtesvin.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter forslaget til harmoniserede EU-regler, og lægger vægt på, at forslaget bygger på en risikobaseret tilgang til kødkontrollen. Forslaget tager udgangspunkt i Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritets (EFSA's) udtalelser og DTU Fødevarer instituttet støtter udtalelserne.

Regeringen bemærker, at forslaget vil forbedre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU, og finder det tilfredsstillende, at det på længere sigt kan indebære en mulighed for reduktion af kontrolomkostningerne forudsat, at de fysiske forhold på slagterierne kan leve op til kravene.

Regeringen kan også støtte, at der med forslaget vil blive stillet krav til myndighedernes kontrol af virksomhedernes overholdelse af salmonellakriteriet i hele EU, sådan som det allerede nu sker i Danmark.

Regeringen agter på den baggrund at stemme for forslaget.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.